

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2011. november 14.
Felülvizsgálva: --

1. AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:
A keverék kereskedelmi neve: **Szavo Extra vízkőoldó**
Szinonimák: --

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása illetve ellenjavallt felhasználása:
A keverék ajánlott felhasználása: Ideális a mosogatón, mosdókagylón, csempén, WC kagylón, bidén és csaptelepeken, lefolyórácsokon lerakódott vízkő, rozsdá és egyéb szennyeződések gyors, súrolás nélküli eltávolítására. Kiválóan alkalmas króm-rozsdamentes acél, kerámia-, műanyag-, és üveg felületek tisztítására. Elsősorban a háztartásokban ajánlott.
Ellenjavallt felhasználás: Ne használja a terméket zománcozott felületen, márványon, mészkövön, festett, lakkozott illetve sérült felületeken.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:
A gyártó és a forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
Honlap: www.evmzrt.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSz)**
Cím: 1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása: A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében veszélyes keverék.
Osztályozás a 44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet szerint:
Xi- irritatív
R 36/38

A legfontosabb kedvezőtlen fiziko-kémiai, az emberi egészséget és a környezetet érintő hatások: A keverék szem és bőrizgató hatású.

2.2. Címkézési elemek:
Veszélyjelek és szimbólumok:

R mondatok:
R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

S mondatok:
S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó
S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó
S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S 28 Ha az anyag a bőrre kerül, vízzel bőven azonnal le kell mosni
S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni
S 45 Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni
S 50 Más tisztítószerrel nem keverhető

2.3. Egyéb veszélyek: Nem ismert.

3. ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

Veszélyes összetevők:

Megnevezés	koncentráció m/m%	CAS szám	EC szám	Index szám	Besorolás 67/548 EGK 1999/45 EK	Besorolás 1272/2008 EK
Amidoszulfonsav	5,0 - 15,0	5329-14-6	226-218-8	016-026-00-0	Xi R 36/38-52/53	Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2 Aquatic Chronic 3 H319-H315-H412
Zsíralkohol etoxilátum C 12-15 elágazó és lineáris	< 5,0	106232-83-1	932-186-2	--	Xn, Xi R 22-41	Acute Tox. 4 Eye Dam. 1 H302-H318

A táblázatban megadott veszélyes összetevők közül egyik sem rendelkezik expozíciós határértékkel.
A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjelei, R és H mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomba kell helyezni, óvjuk a fizikai terheléstől, még a sétától is. Panasz esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő szappanos vízzel alaposan le kell mosni. Használjunk regeneráló krémet. Panasz esetén forduljunk orvoshoz.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10-15 percig bő, friss vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása közben. Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges.

Lenyelés: A sérült szájüregét ivóvízzel mossuk ki, itassunk 2-5 dl kellemesen hűvös vizet. Hánytatni tilos. Nagy mennyiség lenyelése esetén forduljunk orvoshoz.

Egyéni védőfelszerelés elsősegélynyújtó számára: Gumikesztyű. Szembe kerülés veszélye esetén viseljük szem- vagy arcvédőt. Zárt térben megfelelő szellőztetés/légcsere szükséges.

4.2. A legfontosabb- akut és késleltetett- tünetek és hatások: A 4.1. pontban megadottakon kívül nem ismertek.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Szembe kerülés, lenyelés és tartós irritáló hatás fennállása esetén biztosítsunk orvosi ellátást (a termék biztonsági adatlapját és/ vagy címkéjét mutassuk meg).

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltószerek: Tűzoltópor, hab, szén-dioxid vagy vízpermet.

Nem alkalmazható tűzoltószerek: Nem ismert. Víz használat esetén fennáll a csatornába és a környezetbe való elszívargás veszélye.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: Nem ismert.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: Teljes védőöltözet, levegőtől független légzőkészülék. Véletlen csatornába és vízfolyásokba ömlés esetén nagy mennyiségű vízzel hígítani szükséges. Lúggal való keveredését meg kell akadályozni.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és veszélyhelyzeti eljárások

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében: Kerüljük a bőrrel, szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. Tartsuk be az általános munkavédelmi előírásokat, viseljük megfelelő személyi védőfelszerelést.

6.1.2. A sürgősségi ellátók esetében: Viseljük megfelelő személyi védőfelszerelést. Kerüljük a bőrrel, szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. Véletlen csatornába és vízfolyásokba ömlés esetén, ha van a veszélyelhárítási terv alapján járjunk el. Ha nincs, nagy mennyiségű vízzel kell hígítani.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és szennyvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi szabályozás szerinti hatóságot (pl.: katasztrófavédelmi szerveket, környezetvédelmi és vízügyi hatóságot).

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmenntesítés módszerei és anyagai: A szabadba jutott keveréket védőgáttal körül kell venni. A kiömlött keveréket megfelelő abszorbeáló szerrel (agresszív anyagokhoz gyártott speciális abszorbenssel vagy univerzális adszorbenssel, földdel, homokkal) fel kell itatni. Össze kell gyűjteni felcímkézett zárható, jelölt tárolótartályba. Kerülni kell a talajba- és a folyóvizekbe való bekerülést. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel a helyi szabályozás és a veszélyelhárítási terv szerint. A maradékot el kell mosni vízzel. A termék lúggal való keveredését meg kell akadályozni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Lásd 8. és 13. pont.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Gondoskodjunk megfelelő szellőzésről, használjunk személyi védőfelszerelést. Használat közben enni, inni és dohányozni tilos. Óvjuk a szemmel, bőrrel és nyálkahártyával való érintkezéstől. Munkavégzés után és a munkavégzés szünetében mossunk kezet. Nem használható zománczott felületen, márványon, mészkövön, festett, lakkozott illetve sérült felületeken.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

Tárolás: Tárolja eredeti csomagolásban, elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen, hűvös, fagymentes helyen, élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon és a címkén találhatóak.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

8.1.1. A keverék és a 3. pontban megadott veszélyes összetevők a munkahelyi légtérben megengedhető határértékkel a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelete szerint nem szabályozott.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés

Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről. A keverék bőrre, szembe, szervezetbe kerülését el kell kerülni. Biztosítsunk a dolgozóknak a keverék tulajdonságainak megismerését, a környezet védelmét, és személyi védőfelszerelést. A beszennyeződött ruházatot azonnal le kell venni és csak teljes kitisztítás után használható újra. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, viseljük megfelelő személyi védőfelszerelést. A termék használata közben enni, inni és dohányozni tilos. Munkavégzés szünetében és a munka befejezését követően alaposan mossunk kezet szappanos vízzel.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök

a) **Szem-/ arcvédelem:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges. Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni.

b) **Bőrvédelem:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

c) **Kézvédelem:** Viseljük gumikesztyűt.

d) **Légutak védelme:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges. Zárt helyiségben biztosítsunk megfelelő szellőzést vagy légcserét.

e) **Hőveszély:** Nem kell hőveszéllyel számolni betartva a használati útmutatót.

8.2.3. Környezeti expozíció-ellenőrzések

Tartsuk be a kezelési és tárolási útmutatót és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a keverék ne ömölhessen folyóvízbe, ne kerülhessen a talajba és a szennyvízbe.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső:

Átlátszó folyadék

Szín:

Színtelen

Szag:	Illatosított
Szag küszöbérték:	Illatosított
pH (1%-os oldatban, 20 °C-on):	Nem meghatározott
Olvadáspont/ fagyáspont, °C:	Nem meghatározott
Kezdeti forráspont és forrásponttartomány, °C:	Nem meghatározott
Lobbanáspont, °C:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott
Tűzveszélyesség (szilárd, gázhalmazállapot):	Nem tűzveszélyes
Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	Nem robbanékony
Gőznyomás:	Nem meghatározott
Gőzsűrűség:	Nem meghatározott
Relatív sűrűség (20 °C, vízre vonatkoztatva):	kb. 1,06
Oldékonyság:	Vízben minden arányban oldódik
Megoszlási hányados n-oktanol/víz:	Nem meghatározott
Öngyulladási hőmérséklet, °C:	Nem meghatározott
Bomlási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Viszkózitás:	Nem áll rendelkezésre
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Nem robbanékony
Oxidáló tulajdonság:	Nem mutat oxidáló tulajdonságot
9.2. Egyéb információk:	
Kifolyási idő (F4), sec:	30-60
Szárazanyag tartalom, %:	min. 12,5
Sűrűség, kg/m ³ :	1060

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

- 10.1. Reakciókészség:** A keverék reagál oxidáló szerekkel, lúggal, lúgos keverékekkel, aktív klórtartalmú keverékekkel (pl.: hipokloritos fertőtlenítő szerekkel).
- 10.2. Kémiai stabilitás:** Normál körülmények között stabil, betartva a megadott tárolási feltételeket.
- 10.3. Veszélyes reakciók lehetősége:** A keverék reagál oxidáló szerekkel, lúggal, lúgos keverékekkel, aktív klórtartalmú keverékekkel (pl.: hipokloritos fertőtlenítő szerekkel).
- 10.4. Kerülendő körülmények:** Óvni kell a magas hőmérséklettől, hosszú ideig tartó közvetlen napfénytől.
- 10.5. Nem összeférhető anyagok:** Erős és tömény lúgok, erős oxidáló szerek, hipokloritok.
- 10.6. Veszélyes bomlástermékek:** Nem jellemző.

11. TOXIKOLÓGIAI ADATOK

A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

a) Akut toxicitás: Toxikológiai információ nem áll rendelkezésre a termékről

Amidoszulfonsav:	LD ₅₀ /LC ₅₀ (szájon át): 3160 mg/kg
------------------	--

- b) Irritáció:** A termék irritatív. Irritálja a szemet és a bőrt.
- c) Maró hatás:** A keverék nem maró.
- d) Szenzibilizáció:** Nem ismert
- e) Ismételt dózisu toxicitás:** Nem ismert
- f) Rákkeltő hatás:** Nem ismert
- g) Mutagenitás:** Nem ismert
- h) Reprodukciót károsító tulajdonság:** Nem ismert

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

- 12.1. Toxicitás:** Akut toxicitás a keverékre nem megállapított.
- 12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:** A termékben a felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek.
- 12.3. Bioakkumulációs képesség:** Nem megállapított.
- 12.4. A talajban való mobilitás:** Nem megállapított.
- 12.5. A PBT és a vPvB- értékelés eredményei:** PBT és a vPvB teszt a keverékre nem megállapított.
- 12.6. Egyéb káros hatások:** Egyéb környezeti toxicitás nem került meghatározásra. Nagy mennyiségű termék szabadba jutása esetén a keverék savas kémhatása miatt pH eltolódást okozhat. A környezetre való hatás pl.: hígítással csökkenthető.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

a) Javasolt ártalmatlanítási eljárások:

A termék az Európai Hulladék Katalógus szerint veszélyes hulladéknak minősül. Az előírt személyi védőfelszereléseket viselni kell kezelés és a hulladék összegyűjtése során, óvni kell a hulladékot a környezetbe való kijutástól. A felhasznált abszorbenst is veszélyes hulladékként kell kezelni.

b) A hulladékkezelés jogi szabályozása:

Tilos a keveréket, annak fel nem használt maradványát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. A keverék maradványát, illetve szennyezett csomagolóburkolatát veszélyes hulladékként kell kezelni. A keletkezett hulladékot át kell adni veszélyes hulladékre specializálódott cégnek. Kezelésére a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet előírásai az irányadóak.

c) Javasolt hulladékosztályozás:

16 03 05*: veszélyes anyagokat tartalmazó szerves hulladékok

d) Javasolt osztályozás a szennyezett csomagolóanyagra:

A keverék maradványát tartalmazó csomagolóanyagra: 15 01 10* veszélyes anyagokat maradványként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok.

A tiszta és a tisztára mosott csomagolóanyagra: 15 01 02: műanyag csomagolási hulladékok.

A kiürült és tisztára mosott csomagolóanyag kommunális hulladékként kezelhető vagy újrahasznosítható.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nem ADR jelölésköteles.

15. SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

- 15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok**
Alkalmazási javaslat és tárolásra vonatkozó információ a termék címkéjén található.

SEVESO kategória: A termék a 18/2006 (I. 26.) Korm. rendelet alapján SEVESO kategóriába nem besorolt.

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény	9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet
1993. évi XCIII. törvény	28/2011 (IX. 6.) BM rendelet
1995. évi LIII. törvény	44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet
2000. évi XXV. törvény	25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
2000. évi XLIII. törvény	1907/2006 EK rendelet
220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet	18/2006 (I. 26.) Korm. rendelet
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet	1272/2008 EK rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet	648/2004 EK rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet	

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelés nem készült.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlapban megadott veszélyjelek, R, H mondatok és rövidítések:

Veszélyjelek:

Xn	ártalmas
Xi	Irritatív

R mondatok:

R 22	Lenyelve ártalmas
R 36/38	Szem- és bőrirritáló hatású
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat
R 52/53	Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

H mondatok:

H302	Lenyelve ártalmas
H315	Bőrirritáló hatású.
H318	Súlyos szemkárosodást okoz.
H319	Súlyos szemirritációt okoz
H412	Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz

Rövidítések:

Acute Tox. 4	Acute toxicity (oral), Hazard Category 4
ADR	European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás
Aquatic Chronic 3	Hazardous to the aquatic environment – Chronic Hazard, Category 3
CAS	Chemical Abstract Service (division of the American Chemical Society)
EC	EINECS: az 1981. szeptember 18-án az Európai Közösség piacán jelen lévő valamennyi anyagot tartalmazó Létező Kereskedelmi Anyagok Európai Jegyzéke ELINCS: az 1981. szeptember 18-át követően az Európai Közösségben, illetve az Európai Unióban törzskönyvezett új anyagokat tartalmazó Törzskönyvezett Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.
Eye Irrit. 2	Eye irritation, Hazard Category 2
Eye Dam. 1	Serious eye damage, Hazard Category 1
LC ₅₀	(50%-os halálos koncentráció): az anyag azon koncentrációja a vízben, amely a kísérleti állatcsoport 50%-ának elhullását okozza
LD ₅₀ (lethal dose)	a kísérleti állatok 50%-át elpusztítja
PBT	perzisztens, bioakkumulatív és mérgező
Skin Irrit. 2	Skin irritation, Hazard Category 2
vPvB	nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív

Képzési, betanítási előírások:

A keveréket használó személyzetet oktatni kell a kezeléssel kapcsolatos kockázatokról, az egészségügyi és környezetvédelmi követelményekről. Meg kell ismertetni őket a termék veszélyes tulajdonságaival, a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírásokkal és az elsősegélynyújtási intézkedésekkel.

Javasolt felhasználási korlátozások:

Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz, előírásokhoz való alkalmazásért. A biztonsági információk a terméket a biztonság szempontjából írják le, és nem tekinthetők a termék műszaki specifikációjának.

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók által kibocsátott biztonsági adatlapok és irodalmi adatok alapján állítottuk össze.

A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.